

HARTMUT STOCKTER - Flipperoraklet i panoramaarkaderne. Indtil 24. JANUAR 2021

Familieudstillingen *Flipperoraklet i panoramaarkaderne* er skabt af den tyske kunstner Hartmut Stockter, der hiver os ind i et legende univers bestående af lige dele *wunderkammer* og antikt omrejsende tivoli. Stockters fantasifulde objekter, malerier og skulpturer inviterer gæsterne ind i en romantisk verden med forskellige spil og kunstneriske opfindelser, som man kan gå på opdagelse i.

For eksempel er det muligt at prøve en flippermaskine, et forstørret hamsterhjul og en panoramacirkel med naturmalerier på egen krop; ligesom man via et lykkehjul kan rulle sig frem til forskellige ekspeditioner at begive sig ud på.

Stockter arbejder meget bæredygtigt med genbrugsmaterialer, og hans skulpturer og kunstneriske opfindelser er i mange tilfælde skabt af genbrugstræ og andre genstande, kunstneren selv har samlet. Det gør, at hans kunst får et karakteristisk fantasifuldt udtryk, som kombinerer en naturlig nysgerrighed med kunstneriske konstruktioner. Ved at opstille et romantisk fantasilandskab som kan opleves af hele familien, har udstillingen en bred appel, der taler ind i et overordnet tema om natur og bæredygtighed.

Hartmut Stockter (Født i Wilhelmshaven, Tyskland i 1973). Uddannet ved Fachhochschule Hannover, Tyskland/ Vestlandets Kunstakademi, Bergen, Norge/ Hochschule für bildende Künste Braunschweig.

Stockters værker går tæt på naturen – forstået både som landskabet, der omgiver os, men også dyrene og planterne, der bebor den. Begge aspekter optræder i hans skitsebøger, konstruktioner og apparater, som alle besidder insisterende poesi, romantisk vilje og akavet humor. Værkerne kan tage form af fx et underjordisk periskop, en sommerfuglevægt eller en regnormeambulance.

Billedkunstner Hartmut Stockter bor med sin familie på en båd og bygger alverdens finurlige naturoplevelsesmaskiner på kajen. Fra den 28. august kan man gå på oplevelse i hans univers i Nikolaj Kunsthal i København

På kanalerne ved Sydhavn ligger en lille husbåd. Dækket bugner med planter og blomster, mens den lille kahyt er indrettet med bøger og dimser. Her bor kunstneren Hartmut Stockter. Få meter derfra har han sit atelier i en container, der er så fyldt med materialer, at hans egentlige værksted er udenfor. En scene fra en

5 Highlights Efterår 2020

Nikolaj Kunsthal – Hartmut Stockter

kunstners liv, der næsten er for god at være sand. Men efter kort tid i Hartmut Stockters nærvær finder man ud af, at det er lige så sandt, som det er oprigtigt.

Hartmut Stockter er født ved det tyske vadehav i Wilhelmshaven. Forsøger du at vandre ud i vadehavet, før det helt er blevet ebbe, synker du i den mudrede havbund til knæene. "Jeg har mudder i blodet," fortæller Hartmut Stockter med en seriøs mine, og det er let at forestille sig, hvordan han som barn har stået i mudder til knæene, hvilket med tiden har bevæget sig ind i hans kerne.

Hans grundforbindelse til naturen blev kombineret med en kreativ familie, hvor alle malede eller tegnede. Hans far brugte det meste af sin tid i en kælder i færd med skøre byggeprojekter, så det er ikke overraskende, at Hartmut Stockter selv har fundet sin vej som en nutidens landskabskunster, der har skiftet marmoren ud med genbrugstræ.

For Hartmut Stockter selv har vejen dertil dog ikke været lige så åbenlys. Han begyndte i 1995 på Fachhochschule i Hannover, hvor han søgte ind med små, træsnittede afguds-figurer. Det var en svær tid for Hartmut Stockter, da den dominerende vestlige kunstscene stadig lå i skyggen af den intellektuelle modernismes æstetik. "Jeg havde en periode, hvor jeg sad og gloede og ikke rigtigt vidste, hvad samtidskunst var, og hvad min position skulle være, og så stødte jeg faktisk på en bog med land art med Robert Smithson. Jeg kan huske, jeg sad på biblioteket og så på den her bogforside med 'Spiral Jetty', og der var pludseligt noget, som ramte en nerve hos mig," fortæller han.

Efterfølgende blev han optaget på kunstakademiet Hochschule für bildende Künste Braunschweig, hvor han med større opbakning begyndte at dyrke naturstudier som kunstretning. I 2002 flyttede han til Danmark. Her studerede han det, der i dag hedder grønlandske og arktiske studier ved Københavns Universitet og havde et studieophold i Grønland. I Danmark var der ikke mange andre, der havde fundet denne særlige tilgang til naturstudier, og da den danske kunstscene langsomt fik øjnene op for hans unikke værker, tog det for alvor fart.

At være punkrocker mellem køer

Men hvordan lader man sig inspirere af den amerikanske kunstner Robert Smithsons storslåede og spektakulære interventioner i naturlandskabet, når man ikke har samme form for storhedsvanvid? Både som kunstner og person er Hartmut Stockter ydmyg: "Jeg tænker lidt på min barndom i Tyskland, hvor det ville være absurd at prøve at være punkrocker imellem køer," siger han og hentyder til de bondegårde, han er vokset op iblandt, hvilket har været med til at skabe hans verdensbillede.

Han nyfortolkede derfor land art som kunstbegreb på en måde, der passede hans mere beskedne udgangspunkt: "Jeg ville lave ting, som man kunne erfare landskabet igennem, som jeg kaldte udflugtsredskaber eller udflugtsinstrumenter. Det var nogle redskaber, man tog med ud i naturen for at få

5 Highlights Efterår 2020

Nikolaj Kunsthal – Hartmut Stockter

en anden oplevelse af den, og som kunne fortælle en historie om nogen, som gjorde netop det,” siger Hartmut Stockter.

Hans udgave af land art er derfor snarere et møde med landskabet gennem en menneskelig narrativ situation end store manipulationer af naturen. Det skaber han ved blandt andet at bygge redskaber ud af genbrugsmaterialer, der ligner apparater fra en svunden tid og giver i både form og brug anledning til at skabe en fortælling om mennesket i landskabet.

En biolog forklædt som kunstner

Hartmut Stockters interesse for planter, dyr og insekter får i første omgang én til at undres over, hvorfor han ikke er blevet biolog i stedet. Selv forklarer han ydmygt: “Jeg er ikke blevet biolog, fordi jeg stod af ved kemien. Det har aldrig været logisk for mig med de her modeller med molekyler. Jeg har aldrig forstået det. Jeg prøver fortvivlet at indhente det, som jeg ikke lærte i skolen, så jeg håber en dag, at det kommer.” Men snarere end at vælge side formår han at kombinere de to ellers adskilte erhverv.

Gennem sine kunstværker undersøger han naturen i alle dens afskygninger – også det, han selv kalder by-natur – men ikke ad en traditionel naturvidenskabelige vej. I stedet benytter han de undersøgelsesmetoder, som den æstetiske verden tilbyder. I sine kunstværker udforsker han flora og fauna på en måde, hvor det ikke handler så meget om optælling og bestemmelser, men mere om at fortælle om menneskets relation til naturen. Han søger ikke svar, men inviterer i sine værker til, at man kan fabulere og undre sig.

Paradoksalt nok forstyrrer Hartmut Stockters kunstneriske praksis dog hans mulighed for at give sig hen til naturen: “I det hele taget bruger jeg alt for meget tid på at lave kunst, så jeg ikke har tid til at gå ud i landskabet. Så nogle gange handler det også om en længsel,” fortæller han. Hans længsel forstærker naturen i hans værker og skaber en ihærdig optagethed af menneskets komplekse forhold til naturen.

Natur og kultur mødes på Nikolaj Kunsthal

Fortællingen om menneskets forhold til naturen og omvendt er også central i Hartmut Stockters kommende familieudstilling ‘Flipperoraklet i panoramaarkaderne’ på Nikolaj Kunsthal. Til udstillingen har han bygget en række værker, der på forskellig vis skaber små historier om menneskets oplevelse af naturen og af sig selv.

I udstillingen kan man blandt andet opleve en panoramacirkel, hvori man kan bevæge sig rundt med landskabsmalerier placeret foran ens ansigt. Et andet værk ligner et forstørret hamsterhjul med en sti, som man kan træde ind i og få en oplevelse af at træde ud i naturen. “Tanken bag hamsterhjulet er, at nogen har bygget den, fordi de ikke har mulighed for at komme ud i landskabet. Jeg fik idéen, da jeg

5 Highlights Efterår 2020

Nikolaj Kunsthal – Hartmut Stockter

besøgte et fængsel, hvor jeg tænkte, hvad hvis man ikke kan komme ud? For jeg elsker at være udenfor,” fortæller Hartmut Stockter om idéen bag værket.

Nikolaj Kunsthal, som har til huse i en gammel kirke, bliver på den måde et modstykke til naturen, mens Hartmut Stockter iscenesætter sin interesse for menneskets møde med naturen. Selv beskriver han udstillingen som stedsspecifik. Han har tænkt på, hvordan en kirke er bygget op med en søjlehal med buer og arkader. “Og så tænkte jeg på det engelsk ord arcade og arcade game, som er de her spillesteder, jeg har arbejdet videre med,” fortæller han om tanken bag en udstilling, der skal pirre nysgerrigheden gennem legende interaktion. I det tidligere alterrum har han placeret et værk, som han kalder ‘Oraklet’. Det ligner lidt et lykkehjul med fire skiver, som man kan dreje på og få et sammensat, finurligt budskab, man kan tage med sig.

“Oraklet leger lidt med det sakrale, som jeg har placeret i alterrummet. Det er måske lidt forkasteligt,” siger han og smiler på sin egen ydmyge facon. Sammen med en enorm flippermaskine, hvori man kan flippe en volleyball rundt iblandt naturfænomener, danner disse værker og idéer udstillingens kryptiske titel ‘Flipperoraklet i panoramaarkaderne’. Udstillingen skal således i børnehøjde skabe refleksioner om menneskets forhold til naturen: “Udstillingen skal give lyst til at tænke over vores omgivelser, som vi bevæger os igennem. Og lyst til at tænke, hvad skal vi med den her landmasse, der omgiver os? Hvad skal der være på den? Hvordan vil vi have, den skal være? Og hvem er jeg i alt det her?” fortæller Hartmut Stockter og indrømmer med en jordnær eftertanke, at det måske er at kræve meget.

Fakta:

Hartmut Stockter (1973) er født i Wilhelmshaven i Tyskland og har siden 2000 boet og arbejdet i København. I 1995 begyndte han på uddannelsen Fachhochschule i Hannover og senere Hochschule für bildende Künste Braunschweig (Kunstakademiet i Braunschweig), hvor han er uddannet skulptør. Han har desuden været gæstestuderende på det, der i dag hedder grønlandske og arktiske studier ved Københavns Universitet, samt været i kunstnerresidens på Refugium Upernavik i Grønland.

Hartmut Stockter er aktuell med familieudstillingen Flipperoraklet i panoramaarkaderne på Nikolaj Kunsthal i perioden 28. august - 24. januar. Udstillingen har fernisering d. 27. august 2020 kl. 14.00-18.00. Udstillingen kommer til at have et kunstpædagogisk program.

Hvor: Nedre Galleri. Hvornår: 28. august - 24. januar

NICOLAI HOWALT: VARIATIONS OF OLD TJIKKO

Verdens ældste træ får fornyet liv i denne fotoudstilling af fotograf Nicolai Howalt. I fotoudstillingen Variations of Old Tjikko får du muligheden for at komme kunstnerisk tættere på verdens ældste klonede træ. På en rejse til Fulufjället Nationalpark i Dalarna i Sverige optog Howalt en række fotos af den 9.550 år gamle rødgran kaldet ‘Old Tjikko’.

5 Highlights Efterår 2020

Nikolaj Kunsthal – Hartmut Stochter

Fotografiet af træet blev fremkaldt på forskellige typer papir af ældre årgang. Papirets struktur, herkomst og alder gør, at 'Old Tjikko' på de fremkaldte fotografier fremstår i en række vidt forskellige kunstneriske variationer. Papiret, hvoraf noget stammer helt tilbage fra 1940'erne, skaber altså i sig selv et kunstnerisk udtryk, som giver et kunstnerisk, æstetisk og eftertænksomt lag til det tusindvis år gamle træ.

Materialet overtager således på en måde magten i fotografiets udtryk. I udstillingen i Nikolaj Kunsthals Øvre Galleri kan du opleve alle Nicolai Howalts variationer af 'Old Tjikko' i deres helhed.

Hvor: Øvre Galleri. Hvornår: 28. august - 24. januar

Politiken Anmeldelse Nikolaj Heltoft: Det gamle træ, som linsen så Kunstneren Nicolai Howalt har udgivet en bog om et 9.550 år gammelt træ med 97 billeder fremkaldt fra et eneste negativ. Den skal lære os at se, hvad tiden betyder, når vi ser et fotografi.

Det står bare der og er et træ. Højt oppe på Fulufjället i svenske Dalarna. Old Tjikko, opkaldt efter dets opdager forskeren Leif Kullmans afdøde hund.

Ved første øjekast endnu en forhutlet gran som så mange andre nær trægrænsen, men Old Tjikkos særlige historie vokser ud af et rodnet, der har holdt sig i live i omkring 9.550 år. Det er verdens ældste kendte rødgran og, afhængigt af definitionen, blandt de ældste træer overhovedet. Det er sådan noget, der får mennesker til at træde stejle stier for selv at se fænomenet.

Også kunstneren Nicolai Howalt, som var nær ved at gå ud af sit gode skind. Men han slæbte også på et 50 kilo tungt antikveret 8-gange-10-tommer-kamera i en kuffert og var gået forgæves to gange.

Han tog sit billede af træet, mens kameraet rystede i vinden, og nu har han udgivet en bog på 224 sider, som bærer træets navn. Med 97 billeder fremkaldt fra det ene negativ på 97 forskellige papirtyper, der alle undtagen en løb ud i sidste århundrede.

»Hvad er det, vi ser, når vi står over for sådan et træ?«, spørger Howalt mig først, da jeg finder ham i kælderen under Martin Asbæk Gallery i København.

Ved trægrænsen i Dalarna blev han selv betaget af de øverste udsatte træers lidende udtryk af at stå der på trods. Som spejlbilleder af mennesker, der kunne have været ham selv.

5 Highlights Efterår 2020
Nikolaj Kunsthal – Hartmut Stochter

I Nicolai Howalts bog er det papirets tilstand og kvalitet, som afgør, om vi ser en snestorm eller en solskinsdag.

Vi synger og skriver højstemt om livets træ, om verdenstræet, og ser noget gådefuldt i de her størrelser, der som rødgranerne dækker en strækning fra Kina over Rusland til Sverige.

»Det gamle træ, o lad det stå«, stemmer jeg i med H.C. Andersen i galleriet:

*Så mange ting det husker på,
hvad kan det ikke melde.*

Træet er døren til vores fortid, til civilisationens og menneskets begyndelse, til grundlaget for vores samtid, fortsætter Howalt. Det ældste vidne til den galskab, der har været på Jorden, før vi kom, og som vil være her, længe efter at vi er væk. Et stoisk overblik fra begyndelse til

slutning. Mere præsent end nogen bog.

5 Highlights Efterår 2020

Nikolaj Kunsthal – Hartmut Stochter

Træerne er ligeglade Nicolai Howalt har selv et æbletræ i haven, som han pusler om i det uendelige for at beskære det helt rigtigt. Men vi kerer os måske især om dem, der ligesom Old - Tjikko bliver gamle. Træerne, skriver filosofen Søren Gosvig Olesen på de første sider, er derimod så ligeglade med os, at de ikke engang er ligeglade.

Træet vokser op fra et skud, blomstrer og sætter sine frø. Og så står det ellers bare der, mens vi andre dårligt kan overskue vores drømme om, hvad vi skal se, bedrive, erobre og nedkæmpe på de 80 år, vi måske får på Jorden. Én stor uro, som ikke gør det lettere at fatte, at det svenske træ har levet siden sidste istid.

»Tid er en sjov konstruktion«, siger manden, der slæbte et tungt gammelt kamera op på et bjerg for at fastholde et splitsekund af træets liv. For at gøre et af hans mest flygtige råmaterialer synligt.

»Vi oplever tid som noget meget fast, men bare tag de satellitter, vi bruger til gps. Tiden går langsommere for dem end for os på Jorden. Derfor bliver vi nødt til at korrigere, hvis de skal vise os, hvor vi faktisk befinder os«.

Howalt har tidligere fotograferet solen gennem de linser og filtre, som lægen Niels Finsen i 1800-tallet brugte til at behandle hudlidelser med. For at se nærmere på det, der også var kernen i den første danske nobelpristagers arbejde: det synlige og usynlige lys, der også er afgørende for alt, hvad vi foretager os med et kamera. Et af resultaterne af fotoværket 'Light Break' kan man finde på forsiden af den afdøde engelske stjernefysiker Stephen Hawkings sidste bog, 'Korte svar på de store spørgsmål', teoretikeren Hawking, som i 1988 udgav den bog om kosmologi, som siden blev en populær nyklassiker: 'En kort historie om tid'. Det samme ubegribelige materiale, som Nicolai Howalt gik på fjeldet for at tage favntag med.

»Så hvad er det, du ser?«, spørger Howalt igen, mens jeg hurtigt og på må og få bladrer gennem billederne.

Her står træet i sort silhuet mod en uendelig stjernehimmel. På det næste indhylles grenene i tæt tåge. Her er en snebyge. Nu er det tussmørke. Men så lysner det igen. Han stod med ryggen mod syd og fotograferede imod nord, men kan det passe, når det nu er en solrig morgen i modlys? Det er det bare ikke. Det er sølvvet, der trækker sig mod papirets kant.

Hvert enkelt billede følges af navnene på det sidste århundredes fotopapir fra Agfa, Kodak, Dupont, Unibrom fra det hedengangne USSR.

Et sælsomt, bedaget katalog over produkter, der engang skulle udstråle luksus og fremsyn. Han har gennem årene købt dem i kasserede stakke og via internettets afkroge. For til sidst at tage dem med i sit mørkekammer, hvor hvert ark blev eksponeret i 12 sekunder med negativet fra fjeldet i Sverige.

5 Highlights Efterår 2020
Nikolaj Kunsthal – Hartmut Stochter

De sovjetiske ark var tynde som gennemslagspapir. Der blev også sparet på sølvet i forhold til de tykkere vestlige modstykker med mere sølv og en dybere sort, grunder Howalt.

Han tog et helt banalt billede af træet, men herfra blev det papirets kvalitet, fejl, mangler og udløbsdato, som afgør, hvad jeg ser, når et ark fra sovjettiden nu får Old Tjikko til at forsvinde i en klar oplyst dis. Og når jeg nu ser nattebilleder, er det sølvet, som er blevet så metallisk, at det nærmest er sort.

Det er ikke noget, han har gjort, småjubler kunstneren.

»Det har papiret, og gudskelov for det. Papiret indbygger en tidslighed i billedet«, siger han og løfter begge arme som til en kort lovprisning.

Papiret, som selv stammer fra træ og nu mimer det, træet på fjeldet er.

»Et lille poetisk møde mellem det, billedet forestiller, og det, det er overgivet til, kan vi måske sige«.

Ude af kontrol

Men hvad skal den kraftanstrengelse til for?

Den er en øvelse i at gøre så lidt som overhovedet muligt, begynder Howalt. Fotografiet er mediet for kontrolfreaken over dem alle, fordi fotografen som udgangspunkt kan bestemme alt, hvad der skal ske, når han eller hun indstiller kameraet, vælger, hvornår billedet skal tages, og så videre.

»Det er den kontrol, jeg her er befriet for, fordi alle mulige tilfældigheder afgør resultatet. Hvordan har papiret været opbevaret? Har det ligget tørt? Har det ligget koldt? Har temperaturen været konstant?«.

Han har altid haft en stor kærlighed til det der med, at vi mennesker til stadighed tilskriver fotografiet at vise præcis det, der skete.

»Det er en fantastisk illusion, men også en stor løgn«, siger Nicolai Howalt.

Som ikke er en døjt mindre manipulator end alle andre fotografer, skynder han sig at forsikre om.

»For vi træffer valg og fravalg, hver gang vi tager et billede. Det ligger iboende, at der må noget usandt til, for at det kan blive sandt. At den, der bestemmer billedets betydning, er den, der ser det«.

Men hvor vi har brugt århundreder på at studere, hvordan tekst skaber betydning, forholder vi os stort set ikke til, hvad fotografi egentlig gør, indvender han. Og det er paradoksalt, når vi lever i en tid, hvor fotografiet endegyldigt har forvist teksten fra sin status som den primære dør til at forstå verden.

De ikke bare strømmer imod os.

Fotografierne »hamrer ned over os på alle mulige frekvenser«, siger Howalt, så vi næsten ikke kan se fotografiet for bare fotos, som kunsthistorikeren Lars Kiel Bertelsen skriver i bogen.

Så nok tager bogen Old Tjikko lån i træet og i dets mytologi, »men den handler om noget helt andet også. Hvad er det, vi ser, når vi ser? Og hvad er det, vi ser, når vi ser et fotografi?«.

Nicolai Howalt arbejder med fotografiske serier. Deres temaer er forskellige, men alle har de en tendens til at arbejde med en form for dualitet – det abstrakte og konkrete, liv og død, rædsel og fascination. Stærke temaer, som bearbejdes og fortolkes kunstnerisk.

Den danske kunstner Nicolai Howalts praksis tager afsæt i virkelighedens verden. Hans fotografier trækker på en dokumentarisk tradition med inspiration fra både fotografi- og kunsthistorien, og hans konceptuelle greb og maleriske, kompositoriske praksisser er tillige en integreret del af formsproget.

5 Highlights Efterår 2020

Nikolaj Kunsthal – Hartmut Stochter

Gennembrud og samarbejde

Siden 1999 har Nicolai Howalt arbejdet tæt sammen med kunstfotografen Trine Søndergaard. Deres første fælles serie var N+T – en personlig, intim serie, hvor kunstnerparret både selv indgår og deler deres hverdag, liv og kærlighed.

Det blev dog serien How to Hunt, der gav kunstnerparret deres fælles internationale gennembrud i 2006 på kunstmessen Paris Photo, som dette år havde fokus på det nordiske udtryk. Serien udviklede sig til et 5-årigt projekt, hvor kunstnerparret deltog i en række jagter på danske slotte og herregårde. Det blev til en række nyfortolkninger af temaet jagt – der traditionelt set har været et yndet motiv gennem hele kunsthistorien – med særlig reference til det romantiske landskabsmaleri.

I How to Hunt udfordrer Søndergaard og Howalt det fotografiske medies grænser, idet hvert enkelt fotografi indeholder en række fotografier taget over tid fra det samme sted. Kunstnerne har derefter digitalt sammensat fotografierne i et værk, så vores opfattelse af tid og sted forskydes. Serien blev udstillet på ARoS i 2011 og er i dag repræsenteret i internationale museale såvel som private samlinger.

Sammenstød af forskellige tilstande

Gennemgående for Howalts soloprojekter er en konfronterende og nøgternt undersøgende stil. Det ses for eksempel i serien BOXER fra 2003, der i en række dobbeltportrætter af drengeskakere fra før og efter deres første boksekamp skildrer drengedrømme, pubertet og en søgen efter en defineret identitet. Howalt boksede selv som barn og har i serien taget udgangspunkt i det rum, der opstår inden og efter en kamp.

Dobbeltportrætterne viser på den ene side et ungt uskyldigt blik før debutkampen og på den anden side et hårdt blik og forslået ansigter, der ikke giver tegn på nederlag eller sejr. Udvalgte værker fra serien vil blive vist på en stor omfattende gruppeudstilling på Brooklyn Museum, New York i 2016.

Samme sammenstød af forskellige tilstande ser vi i Howalts serie Car Crash fra 2009, der tager udgangspunkt i forulykkede biler. I den ene del af serien har Howalt placeret sig inde i bilvrage og sætter fokus på livets skrøbelighed. I den anden del zoomes der helt tæt ind på de smadrede bilvrage, så værkerne fremstår abstrakte og minder mere om farverige landskaber.

Howalt blænder på den måde ind og ud, går tæt på og træder et skridt tilbage fra det urovækkende syn. Værkerne balancerer mellem det frygtelige og det skønne. Det samme gør sig gældende i serien Slutninger fra 2011. Her har Howalt studeret døden i form af den aske, som er tilbage efter en kremering af et menneske.

Howalts mandshøje fotografier af aske opleves som en række støvlandskaber eller som en smuk stjernehimmel bestående af partikler i sort, hvid og gråbrune nuancer. Værkerne har et homogent udtryk og et abstraktionsniveau, der gør, at vi kan komme helt tæt på døden – en livsbetingelse, som vi har en bevidsthed om, men som alligevel er fjern og uforklarlig for os.

Fra mørke til lys

Gennem de seneste år har Howalt opbygget en grundlæggende interesse for solen og lyset som materiale. Og i hans nyeste arbejde Light Break – Photography / Light Therapy bringer han videnskab og billedkunst sammen i en visuel undersøgelse af lyset og solens kraft samt af fotografiets basale virkemidler.

Udgangspunktet for serien er den danske læge og Nobel-prismodtager Niels Finsen, som benyttede solens stråler gennem specielle linser og objektiver til at kurere patienter med voldsomme hudsygdomme. Howalt har studeret Finsens arbejde på Medicinsk Museion i København, og – inspireret af Finsens metode – har

5 Highlights Efterår 2020

Nikolaj Kunsthal – Hartmut Stochter

han indfanget solens stråler gennem de originale linser fra begyndelsen af det 20. århundrede; ladet dem passere gennem farvede filtre og bjergkrystaller og videre ned på et lysfølsomt papir.